

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Мачидзода Баҳринисо Маҳмадҷон дар мавзуи «Вижагиҳои маъноӣ ва сохтории истилоҳоти тиббӣ дар “Тибби Мансурӣ”-и Закариёи Розӣ» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 6.2.1 – Забони тоҷикӣ. - Душанбе, 2026.

Мутобиқати мавзӯ ва муҳтавои диссертатсия ба шиносномаи ихтисоси илмӣ. Диссертатсияи Мачидзода Баҳринисо Маҳмадҷон дар мавзуи «Вижагиҳои маъноӣ ва сохтории истилоҳоти тиббӣ дар “Тибби Мансурӣ”-и Закариёи Розӣ» аз рӯйи мақсаду вазифа, муҳтаво ва натиҷаҳои бадастовардаи муаллиф ба шиносномаи ихтисоси 6.2.1 – Забони тоҷикӣ, ки Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ кардааст, мувофиқат дорад.

Ҳадафи диссертант баррасии истилоҳоти тиббӣ аз лиҳози семантика, сохтор, баромади забонӣ, таснифоти мавзӯ дар асоси маводди “Тибби Мансурӣ”-и Закариёи Розӣ буда, пажӯҳиши мавзуи мавриди назар аз ҷумлаи мавзӯҳои мубрами забоншиносии тоҷик аст.

Агарчи ғавру баррасии семантика, сохтор, баромади забонӣ, таснифоти мавзӯ дар мисоли ин ё он асар бесобиқа нест, мавзуи баҳси муаллиф дар автореферати мазкур барои илми забоншиносии муосири тоҷик як навъ дариҷаи дигареро боз мекунад. Зеро ба андешаи муаллифи автореферат, «омузиши осори илмӣ таърихӣ ва бадеӣ аз лиҳози вижагиҳои сарфию наҳвӣ, лексикӣ семантикӣ, услубӣ истилоҳшиносӣ, овошиносӣ метавонад ба масъалаҳои баҳсталаби ин бахши илм мусоидат намояд» (автореферат с.3).

Аслан, масъалаи муайян намудани семантика, сохтор, баромади забонӣ, таснифоти мавзӯ дар мисоли ин ё он асар, бавежа дар асоси маводди “Тибби Мансурӣ”-и Закариёи Розӣ кори сахл набуда, бидуни пажӯҳиши илмӣ ҳамаҷонибаи масъалаи мавриди назар наметавон, ки омӯзиши сохтору баромади забонии асарҳои ҳамин давраи таърихро сарехан бозгӯ намуд ва мушаххас сохт. Аз ин ҷо, таҳқиқи монографияи масъалаи семантика, сохтор, баромади забонӣ, таснифоти мавзӯ дар мисоли “Тибби Мансурӣ”-и Закариёи Розӣ дар илми забоншиносии тоҷик аз ҳар ҷиҳат мубрам аст.

Мавзуи мавриди таҳқиқ қарорёфта бо барномаҳо ва ё мавзӯҳои илмӣ пайванди комил дошта, мақсади таҳқиқ ва вазифаҳои гузашташуда иҷро шудаанд. Афзун бар ин, объект ва предмети таҳқиқ ба таври дақиқ муайян гардида, асосҳои назариявии таҳқиқ, аҳамияти назариявӣ ва амалии таҳқиқ равшан инъикос ёфтаанд.

Навоварии илмий таҳқиқ, пеш аз ҳама, дар он аст, ки дар диссертатсия бори нахуст хусусиятҳои маъноӣ, сохторӣ, баромади истилоҳоти тиббӣ аз ҷиҳати забонӣ, таснифоти мавзуии истилоҳоти тиббии “Тибби Мансурӣ”-и Закариёи Розӣ мавриди таҳқиқ қарор гирифтаанд. Инчунин, истилоҳоти тиббӣ аз ҷиҳати сохтор, нақши воситаҳои калимасозӣ дар ташаккули истилоҳоти тиббӣ, роҳу воситаҳои сохта шудани истилоҳибораҳо ва мавқеи корбурди онҳо дар муқоиса ба таҳқиқоти олимони забоншинос, фарҳангу луғатномаҳо мавриди таҳқиқ қарор гирифтааст.

Нуктаҳои ба ҳимоя пешниҳодшаванда низ тибқи талабот аз 4 банд иборат буда, моҳияти масъаларо фаро гирифта, хусусияти ҷамъбасти доранд.

Дарачаи этимоднокии натиҷаҳои таҳқиқ низ дар он аст, ки омӯзиши масъалаи мазкур, ки то айни ҳол мавриди баррасии илмӣ қарор нагирифтаанд, барои равшантар намудани масоили марбути семантика, сохтор, баромади забонӣ, таснифоти мавзӯӣ дар илми забоншиносии муосири тоҷик мусоидат хоҳад кард.

Саҳми шахсии довталаби дарачаи илмӣ дар таҳқиқ. Саҳми шахсии довталаб дар таҳқиқи масъалаи мазкур дар он зоҳир мешавад, ки бори нахуст мавзӯ ба риштаи таҳлил, таҳқиқ кашида шудааст.

Автореферат, ки аз диссертатсия бармеояд, ба талаботи Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, таҳти № 267 тасдиқ шудааст, ҷавобгӯ мебошад.

Бо вучуди баҳои мусбате, ки дар тақриз баён гардид, дар диссертатсия баъзе камбудихо ҷой доранд, ки инҳоянд:

1. Дар автореферат баъзе ҳотогоҳҳои техникӣ мушоҳида гардид (саҳ.15, 17, 30), ки бартараф кардани онҳо саҳл аст.
2. Дар диссертатсия натиҷаҳои кор дар нақша ва диаграмма нишон дода мешуд, натиҷа равшантар инъикос меёфт.

Эрод ва камбудихое, ки зикр шуданд, хусусияти тавсиявӣ дошта, арзиши илмӣ диссертатсияро кам намеkunанд ва ба муҳтавои он таъсири манфии зиёд намерасонанд.

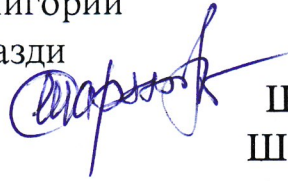
Бинобар ин, диссертатсияи Мачидзода Баҳринисо Маҳмадҷон дар мавзӯи «Вижагиҳои маъноӣ ва сохтории истилоҳоти тиббӣ дар “Тибби Мансурӣ”-и Закариёи Розӣ» таҳқиқоти анҷомёфта аст.

Дар маҷмӯъ, диссертатсияи **Мачидзода Баҳринисо Маҳмадҷон** дар мавзӯи «**Вижагиҳои маъноӣ ва сохтории истилоҳоти тиббӣ дар “Тибби Мансурӣ”-и Закариёи Розӣ**», ки барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои филологӣ ба ихтисоси 6.2.1 – Забони тоҷикӣ пешниҳод гардидааст, ба талаботи бандҳои

31, 33, 34-35-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ шудааст, мувофиқ буда, муаллифи он барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 6.2.1 – Забони тоҷикӣ сазовор аст.

Муқарриз:

доктори илмҳои филологӣ, и.в. профессори
кафедраи забони тоҷикӣ ва ҳуҷҷатнигории
Академияи идоракунии давлатии назди
Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Шарифзода
Шариф Раҳмон

Нишонӣ: 734003, Ҷумҳурии Тоҷикистон,
шаҳри Душанбе, кӯчаи Саид Носир 33,
тел.: (+992) 92 757 32 28, ssssharif@mail.ru

Имзои Ш.Р.Шарифзодаро тасдиқ мекунам:

Сардори раёсати кадрҳо, коргузорӣ ва корҳои
махсуси Академияи идоракунии давлатии
назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Насурдинзода
Аслиддин Насурдин

Нишонӣ: 734003, Ҷумҳурии Тоҷикистон,
шаҳри Душанбе, кӯчаи Саид Носир 33,
тел./факс (992 37) 224-17-86, 228-92-20,
www.apa.tj, info@apa.tj

«___» _____ соли 2026